

УДК 616.314-76

©І. М. Дмитрів, У. Р. Васишин, Ю. Г. Кононенко

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Ретракція ясен, показання, матеріали і методи проведення

Світовий досвід та наукові дослідження переконливо довели, що одним з найпопулярніших видів надання ортопедичної допомоги населенню є протезування незнімними конструкціями. Оскільки головним засобом «спілкування» між лікарем та техніком залишається високоточний відбиток протезного ложа, для досягнення максимально чіткого та якісного відображення ясенної борозни навколо опорних зубів застосовують метод ретракції ясен.

Ретракція ясен — це процедура з розширення зубоясенної борозни, в ході якої проводять тимчасове оголення шийки і частини кореня зуба за рахунок зниження рівня ясен з метою захисту крайової частини ясен від механічної травми на етапах препарування і після фіксації коронок на опорних зубах; зупинки кровотечі; захисту робочого поля від ясенної рідини; зменшення об'єму крайових ясен, створення доступу до під'ясенної частини зуба для остаточного та максимально точного препаруван-

ня твердих тканин зуба в пришийковій ділянці без травмування ясен. Ретракція ясен повинна проводитися при здоровому стані тканин пародонта чи в стадії ремісії патологічного процесу, обов'язково з місцевим знеболюванням. Зазвичай процедура ретракції включає комбінацію існуючих методів і прийомів її здійснення, таких, як механічна, хімічна, хірургічна та комбінована ретракція ясен. Відносно нещодавно з'явився ще один — лазерний метод ретракції ясен, котрий має ряд переваг перед вже згаданими методами ретракції ясен. Матеріали та інструменти, що використовуються для ретракції: ретракційні нитки, ретракційні кільця, гінгівоелеватори (gingivalelevators), пакери (gingivalcordpackers), ретракційні гелі, ретракційні пасти, рідини, пропитки, системи на основі А-силікону та гранули. Застосування кожного з вищеперерахованих методів ретракції на всіх етапах протезування повинно бути зумовлено результатами всебічного наукового вивчення їхнього впливу на кінцеву якість проведеного ортопедичного лікування, чим займається багато вчених в Україні та світі. Результати проведених досліджень показали, що у пацієнтів з наявністю протипоказань до проведення ретракції ясен методика отримання одноетапного трьохшарового відбитка без попереднього проведення ретракції можна вважати достойною альтернативою і слід рекомендувати до використання.

На кафедрі стоматології ФПО ІФНМУ ми проводили лікування пацієнтів сучасними ортопедичними конструкціями із використанням новітніх методик та технологій: 41 пацієнту перед зняттям відбитка проводилась ретракція ясен, із них 20 пацієнтам із застосуванням ретракційних ниток, а 21 пацієнту з використанням діодного лазерного апарата «ЛИКА-хирург». Виходячи з концепції високоточного протезування, найоптимальнішим став метод ретракції з використанням лазера. Якість про зняття уступу та позауступного простору після проведення лазерної ретракції має переваги над аналогічною при ретракції із застосуванням ретракційних ниток у 68 %. Крім того, при застосуванні лазера гемостаз досягається набагато швидше, дана процедура є безболісною та не вимагає анестезії.

Базуючись на даних літератури, наукові розробки вчених, порівняльні характеристики різних методів та матеріалів для проведення маніпуляції ретракції ясен, а також власні спостереження, можна зробити такі висновки: всі вивчені способи ретракції є травматичними, проте оптимальним методом ретракції ясенного краю є лазерна ретракція. Перспективи подальших наших досліджень полягають у вивченні та обґрунтуванні адекватного вибору методики ретракції відповідно до певної клінічної ситуації.